

УДК 330

Журнал внесено в оновлений перелік фахових видань з економічних наук
(підстава: Постанова ВАК України № 1—05/04 від 14.10.2009)

ISSN 1993-6788

Журнал 1 березня 2007 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань
(ISSN International Centre, м. Париж).

Журнал зареєстровано та проіндексовано у таких міжнародних наукометричних каталогах та базах даних:
SciVerse Scopus — з жовтня 2009 року (SJR 2013 = 0,190);
Index Copernicus — з січня 2010 року (ICV 2013 = 6,51);
EBSCOhost та Ulrich's Periodicals Directory — з 2011 року;
EconLit — з жовтня 2013 року;
Cabell's Directories — з грудня 2013 року;
ABI/Inform by ProQuest — з січня 2014 року.

Засновник і видавець:

ВНЗ «Національна академія управління»
Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26
Голова редакційно-видавничої ради **С.А. Єрохін**
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4714 від 23.04.2014

Редакційна колегія:

Єрмошенко Микола Миколайович

- **головний редактор**

доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України

Бурлака Григорій Григорович

- **заступник головного редактора**

- доктор економічних наук, професор
- доктор економічних наук, професор
- кандидат економічних наук, доцент, PhD (Польща)
- PhD, професор (Угорщина)

Базиліук Антоніна Василівна

- доктор економічних наук, професор

Білан Юрій

- доктор економічних наук, професор

Ваза Лашло

- доктор економічних наук, професор

Герасименко Сергій Сергійович

- доктор економічних наук, професор

Гончаров Юрій Вікторович

- доктор економічних наук, професор

Гуткевич Світлана Олександрівна

- доктор економічних наук, професор

Дорофійенко В'ячеслав Володимирович

- доктор економічних наук, професор

Єрохін Сергій Аркадійович

- PhD, Польща

Зубжицький Ярослав

- PhD, професор (Південна Корея)

Кім Рене

- PhD, професор (Сербія)

Краняц Мірjana

- доктор фізико-математичних наук, професор

Лопатін Олексій Костянтинович

- PhD, професор (Сербія)

Максимович Ліляна

- доктор економічних наук, професор

Мищенко Володимир Іванович

- PhD, професор (Іспанія)

Моліна Морено Валентин

- доктор економічних наук, професор

Панченко Євген Григорович

- кандидат економічних наук, доктор

Подвезько Валентин Степанович

математичних наук, професор (Литва)

Сахаров Вадим Євгенович

- кандидат економічних наук, професор

Турскіс Зенонас Адонович

- доктор технічних наук, професор (Литва)

Шелудько Наталія Михайлівна

- доктор економічних наук, старший науковий співробітник

Шнипко Олександр Сергійович

- доктор економічних наук, професор

де Ягер Йохан

- PhD, професор (ПАР)

Адреса редакції:

Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26, к.к. 401, 406
Тел., факс (044) 280-80-56; 288-94-98; 254-31-96
E-mail: eco@nam.kiev.ua (головний редактор); http://eco-science.net
lena@nam.kiev.ua (укр.-рос. блок); prokhorova@nam.kiev.ua (англ. блок)
Секретар редакції **О.О. Кривонос**
Комп'ютерний набір та верстка **О.О. Кривонос, С.Ф. Єфіменко**
Літературна редакція **О.В. Кононович**
Коректор **Д.М. Прохорова**

Рекомендовано до друку вченою радою ВНЗ «Національна академія управління» (протокол № 6 від 30.10.2014)

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв,
назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей.
Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної
колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції.
Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

Підписано до друку 11.12.2014. Обл.-вид. арк. 30,4. Ум. друк. арк. 42,9. Замовлення № 169.
Папір офсетний. Друк офсетний. Наклад 1000 прим. Формат 70х100 1/16.

Віддруковано у ТОВ «Наш формат», 02105, м. Київ, пр-т Миру, 7.

© «Актуальні проблеми економіки», 2014

ЗМІСТ

Мальцева Г.А. Російські технопаркові структури та їх зарубіжні аналоги: порівняльний аналіз середньостатистичних особливостей	190
Озенбаева А.Т. Государственное регулирование агропромышленного комплекса как основа обеспечения продовольственной безопасности Республики Казахстан	203
Романова И.М., Носкова Е.В. Разработка методики оценки влияния кросс-культурных отличий на поведение потребителей на рынке туристических услуг	212
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Ачкасова О.В., Литовченко І.В. Визначення пріоритетних напрямків формування освітньо-професійного потенціалу персоналу в сучасних умовах	222
Калініченко А.В. Економіко-екологічні аспекти американської молочної галузі (на прикладі компанії "Dean Food")	229
Конюхов В.Ю., Нечасів А.С., Кичкін О.О. Розробка інвестиційного інструментарію для оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств	236
Хан Ф., Ануар М.А., Тахір М. Різноманіття динаміки волатильності прибутків на фондовій біржі	252
РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Ахметова М.І. Оцінювання рівня розвитку територіальної інноваційної системи в її соціально- економічному середовищі	260
Немець К.А., Яковлева Ю.К., Немець Л.М. Аналіз результатів дослідження суспільно-географічних особливостей соціального розвитку Донецької області як старопромислового регіону	271
Рудь Н.Т., Марчук О.І., Яшева Г.А. Кластерний механізм взаємодії у формуванні інноваційної моделі економіки регіону	281
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Бурлакова Ю.М. Оцінювання розвитку корпоративної соціальної відповідальності на основі моніторингу показників прямого впливу на територію присутності	290
Виценец Т.Н. Прогнозирование развития миграционных процессов на исследуемой территории	299
Галло П., Гонос Я. Модельовання типології корпоративної культури з урахуванням організаційної структури	304
ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Бадзім О.С., Древуш А.Р. Проблеми та перспективи розвитку електронних валют	311
Белас Я., Дем'ян В. Задоволеність клієнтів банку: за даними Чеської Республіки	315
Дубровська Ю.В. Державно-приватне партнерство як основа досягнення збалансованості територіальних бюджетів	324
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Кравченко Ю.П. Місце інспектування в європейській моделі державного фінансового контролю	334

CONTENTS

Maltseva A.A. Russian technology park structures and their foreign analogues: the comparative analysis of average features	190
Ozenbayeva A.T. State regulation of agroindustrial complex as a basis for food security of the Republic of Kazakhstan	203
Romanova I.M., Noskova E.V. Methodology of assessing the effect of cross-cultural differences in consumer behavior at the market of tourist services	212
ENTERPRISES ECONOMY AND MANAGEMENT	
Achkasova O.V., Lytovchenko I.V. Defining the priority areas for formation of educational and professional potential of personnel under current conditions	222
Kalinichenko A.V. Economic and environmental aspects of the us dairy industry (the Dean Food case study)	229
Koniukhov V.Y., Nechaev A.S., Kychkin A.A. Investment toolkit development for estimation of enterprises innovative activity efficiency	236
Khan F., Anuar M.A., Tahir M. Behaviour of various volatility dynamics of firm stock returns	252
PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY	
Akhmetova M.I. Assessment of territorial innovative system development level within socioeconomic environment	260
Niemets K.A., Yakovleva J.K., Niemets L.N. The analysis of the research results of sociogeographical features of Donetsk region's social development as an old industrial region	271
Rud N.T., Marchuk O.I., Yasheva G.A. Cluster interaction mechanism in the formation of innovative model of region's economy	281
DEMOGRAPHY, LABOUR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLICY	
Burlakova Y.M. Assessing the development of corporate social responsibility based on the monitoring of the direct impact indicators on the territory of presence	290
Vitsenets T.N. The forecast of migration processes development in the research area	299
Gallo P., Gonos J. Corporate culture typology model with regard to organizational structure	304
MONEY, FINANCE AND CREDIT	
Badzym O.S., Drevush A.R. Problems and perspectives of electronic currencies development	311
Belas J., Demjan V. Bank customers satisfaction: case studies from Czech Republic	315
Dubrovskaya J.V. Public-private partnership as the basis for territorial budgets equilibrium achievement	324
ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT	
Kravchenko Y.P. The role of inspection in European model of state financial control	334

Nadiya T. Rud¹, Olha I. Marchuk², Galyna A. Yasheva³
**CLUSTER INTERACTION MECHANISM IN THE FORMATION
 OF INNOVATIVE MODEL OF REGION'S ECONOMY**

The article reveals the meaning, essence, functions and peculiarities of innovation clusters. The examples of clustering in Germany, Austria and Ukraine are given. The interaction mechanism, which indicates the effectiveness of the mentioned forms of multilateral cooperation between the members of innovation cluster, has been formed. The factors hindering the development of domestic innovation clusters are determined.

Keywords: clusters; interaction; science; innovations.

Надія Т. Рудь, Ольга І. Марчук, Галина А. Яшева
**КЛАСТЕРНИЙ МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ У ФОРМУВАННІ
 ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ**

У статті розкрито значення, сутність, функції та особливості інноваційних кластерів. Наведено приклади кластеризації в Німеччині, Австрії та Україні. Сформовано механізм взаємодії, який вказує на ефективність вказаних форм багатосторонньої взаємодії між учасниками інноваційного кластера. Виявлено фактори, які стримують розвиток вітчизняних інноваційних кластерів.

Ключові слова: кластери; взаємодія; наука; інновації.

Рис. 2. Табл. 2. Літ. 23.

Надежда Т. Рудь, Ольга И. Марчук, Галина А. Яшева
**КЛАСТЕРНЫЙ МЕХАНИЗМ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ
 В ФОРМИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОЙ
 МОДЕЛИ ЭКОНОМИКИ РЕГИОНА**

В статье раскрыты значение, сущность, функции и особенности инновационных кластеров. Приведены примеры кластеризации в Германии, Австрии и Украине. Сформирован механизм взаимодействия, который указывает на эффективность указанных форм многостороннего взаимодействия между участниками инновационного кластера. Определены факторы, сдерживающие развитие отечественных инновационных кластеров.

Ключевые слова: кластеры; взаимодействие; наука; инновации.

Problem statement. Under the current conditions of globalization, providing permanent economic development of a country depends heavily on innovations enhancement in regions.

One of the most effective forms of territorial organization of innovation activity are clusters that provide opportunities to unite enterprises, state institutions, educational and scientific organizations, financial and credit institutions to create efficient mechanisms of cooperation between them. This is a major background in the process of creating an effective regional innovation system and improvement of business competitiveness.

The development of clusters in Europe is quite important. This can be visible in the approval of "Vienna Cluster Manifesto" (ec.europa.eu) in 19 April 2012 and in the

¹ Lutsk National Technical University, Ukraine.

² Volyn Regional Center for Investment and Development, Lutsk, Ukraine.

³ Vitebsk State Technological University, Belarus.

adoption of the "European Cluster Memorandum" (www.clustercollaboration.eu) during the European presidential conference on innovation and clusters on the 21st of January 2008 in Stockholm (Bilyi, 2010).

The legal acts of the EU, mentioned above, contain the examples of clustering development in Europe and the positive experience of cluster development in the regions of Ukraine, including Podillia, Polissia, Prykarpattia and Sevastopol.

In its appeal to the EU Council on September 13, 2006, European commission emphasized "being a part of a cluster is an important competitive advantage of any business. Clusters help to fill in the gap between business, research and resources and, therefore, they deliver the knowledge to the market faster. Successful clusters promote intensive competitiveness together with cooperation. They increase capacity, attract investments, promote research, improve industry, elaborate special products and services and become the foundation to develop skills" (Voinarenko, 2000).

Clustering is relevant because under the conditions of world globalization and economic restructuring, competitiveness increase for particular regions and whole countries should be based on the integration program. Clusters are not just trendy notions of the 21st century. They have become an effective instrument in developing particular areas and regions, which are considered to be "magnets" in attracting investments in the projects on a local level of production.

One of the main conditions of cluster activity success is its orientation on innovation. Without innovations, a cluster union will be a prototype of territorial and production associations and will manage to exist for a limited amount of time before restoring its production potential.

Recent research and publications analysis. Challenges and different aspects of cluster formation and detection have been researched by the following foreign scholars: M.E. Porter (2001), E. Dahmen (1950), E.E. Leamer (1984), A. Marshall (1920), K. Nadvi (2006), V. P. Feldman and D.B. Audretsch (1999), M. Gulati (2003), H. Verbeek (2000). They developed the classic notions of a cluster. The works of prominent Ukrainian scholars like V. Tsukerman (2008), S. Sokolenko (2010), M. Voinarenko (2000), C. Kolodynskyi (2004), D. Zavadzka (2012) and others have contributed to the research of new forms of production systems and their role in the improvement of state and regional economies.

The scientific objective of this article is to reveal the peculiarities and significance of cluster interaction mechanism in the system of managing the regional economy.

Key research findings. The notion of cluster as an independent phenomenon in economics appeared during the research of the emergence of geographically localized groups of companies and unities in particular areas of economic activity. A. Marshall (1920) was the first to pay attention to this phenomenon. He was studying the peculiarities of industrial regions and noticed the tendency of specialized companies density in these regions.

Nevertheless, the author of the cluster approach in economics is M. Porter (2001), who in the theory of national and local competitiveness, has determined that the most competitive transnational companies are not located unsystematically in different countries but have a tendency to be located in one country, and sometimes in one region. This process can be explained by the fact that one or several companies, competitive at the world market, distribute their positive influence on their clo-

" (www.clustercollaboration.eu)
novation and clusters on the 21st

tain the examples of clustering
of cluster development in the
arpattia and Sevastopol.

3, 2006, European commission
it competitive advantage of any
ess, research and resources and,
faster. Successful clusters pro-
ration. They increase capacity,
stry, elaborate special products
ills" (Voinarenko, 2000).

ons of world globalization and
r particular regions and whole
n. Clusters are not just trendy
ective instrument in developing
to be "magnets" in attracting
on.

cess is its orientation on inno-
rototype of territorial and pro-
mited amount of time before

anges and different aspects of
by the following foreign schol-
er (1984), A. Marshall (1920),
1 (1999), M. Gulati (2003),
is of a cluster. The works of
'008), S. Sokolenko (2010),
adska (2012) and others have
systems and their role in the

peculiarities and significance
ging the regional economy.
ndependent phenomenon in
e of geographically localized
onomic activity. A. Marshall
1. He was studying the pecu-
specialized companies den-

in economics is M. Porter
iveness, has determined that
located unsystematically in
one country, and sometimes
that one or several compa-
sitive influence on their clo-

est surroundings: suppliers, consumers, and competitors. Achievements of the envi-
ronment influence further increase of company's competitiveness.

In the classic interpretation by M. Porter (2001): "Cluster, or industrial group, is
a group of close, geographically interdependent companies and organizations con-
nected to them, which mutually act in a particular sphere of business, are character-
ized by the unity of activity spheres and complement each other".

The main purpose of a cluster is to increase inner and international competitive-
ness of its members by means of commercial and non-commercial cooperation, sci-
entific research and innovation, education, learning and support policy.

The process of uniting into a cluster or an industrial network is conducted on the
foundation of interdependence between different business subjects and is based on
the principle of synergy (Figure 1).

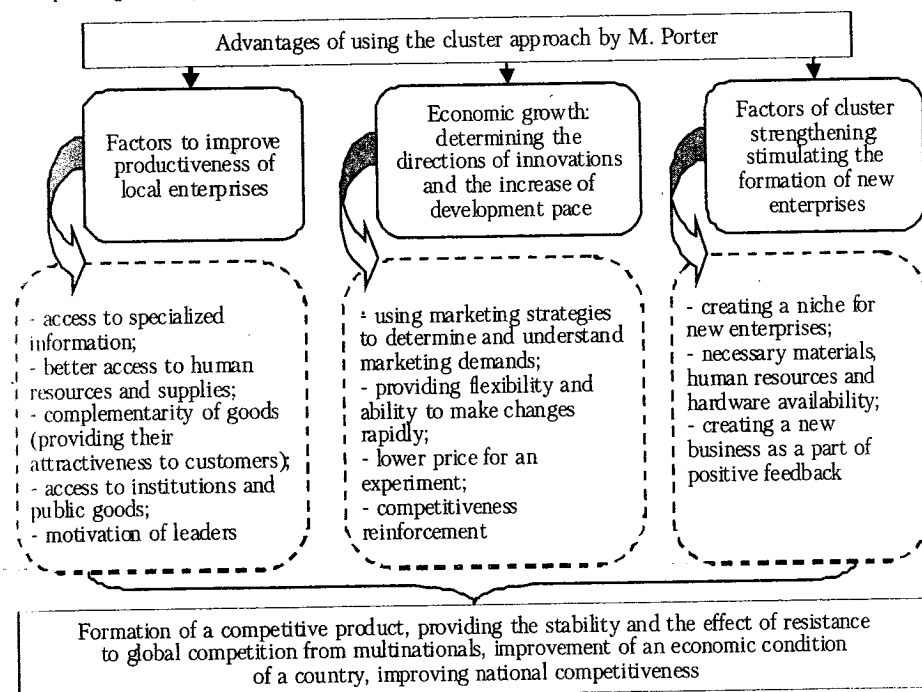

Figure 1. Advantages of clusters according to M. Porter (2001)

Cluster approach is used in the works of Swedish theoreticians. Their cluster theory is built on the structure of national economy (the study of interconnections between big Swedish transnational corporations). Clusters are based on the theory of E. Dahmen about the "blocks of development" where the foundation of development is the connection between the ability of one sector to grow and provide progress in the other (Zavadska, 2012).

V. Feldman and D. Audretsch (1999) have developed theories of competitiveness development based on clusters. They view a cluster as a diversified complex of spheres that are interrelated by supplies and purchases, based on the matrix "costs – production" (Zaets, 2010).

S. Sokolenko (2010) claims that "clusters create a unique foundation for innovation development, improvement of productiveness and profitability of small- and medium-sized enterprises" for Ukraine's economy. Clusters, truly born in the process of globalization and the important role of regions, create a foundation for foreign investments flow, education for numerous businessmen and a strong development of small- and medium-sized entrepreneurship, companies' flexibility and mobility improvement, and formation of a wide range of network structures. Clusters also create a forum, where the dialog between legal, government and scholarly circles takes place. This dialog is about the ways to develop competitive advantages in one city, province, state, country and even on an international level".

Experts from the State Investment Agency of Ukraine claim that innovation clusters will become an institutional mechanism to realize certain innovation priorities. They plan to create a national innovation cluster in Odessa aimed to develop a transit potential of Ukraine by building and reconstructing transport systems (Kanishchenko, 2009).

In June 2000, on the International conference on innovation policies and technologies, a new typology of clusters was introduced (Kolodynskyi, 2004). This typology contains innovation and industry clusters and their subtypes (Table 1). This classification can be used to conduct a practical cluster policy, because it contains cluster evaluation based on long-term competitiveness, where industry peculiarities will also be considered.

Table 1. Types of innovation clusters, authors' own development based on (Kuzmin and Zhezhukha, 2010)

Innovation cluster type	Description
Truncated	Consists of levels of technologically interdependent companies, sometimes in different locations. Activity is limited to a certain set of functions (resource extraction, processing etc.) Contemporary but not advanced technologies are in use. New technologies appear in the production in the form of a ready-made product.
Sectoral	A group of companies that work mutually and produce typical goods or services. The use of new technologies is limited by quality control and personnel management.
Innovation-sectoral	A group of businesses operate together to produce goods or services that always need to be restored, improved, upgraded. Permanent and stable connections with research centers and educational institutions.
Proinnovation	Innovation cluster of companies, which is based on a rapid gain of knowledge and technologies in order to improve current competitiveness.
Innovation-oriented	A cluster of companies that determines industrial, investment and social structure of a region. Creates dynamic groups of companies which use advanced knowledge and technologies, invite gifted resources from all over the world, is a consumer and a generator of venture capital, determines and leads scientific research of universities and other educational establishments.

The experience of developed countries proves that the development of innovation clusters is becoming a strong impulse to intensify innovation activity. Germany plays an important role in economy's clustering. It is a priority to implement new

unique foundation for innova-
d profitability of small- and
ters, truly born in the process
ate a foundation for foreign
and a strong development of
ies' flexibility and mobility
structures. Clusters also cre-
nt and scholarly circles takes
titive advantages in one city,
vel".

kraine claim that innovation
ize certain innovation priori-
n Odessa aimed to develop a
structing transport systems

nnovation policies and tech-
lodynskyi, 2004). This typo-
subtypes (Table 1). This clas-
zy, because it contains cluster
industry peculiarities will also

s' own development 2010)

on
ly interdependent companies,
functions (resource extraction,
logies are in use.
ion in the form of a ready-made
ly and produce typical goods or
by quality control and personnel
r to produce goods or services
ed, upgraded.
with research centers and
h is based on a rapid gain of
order to improve current
industrial, investment and social
groups of companies which use
invite gifted resources from all
generator of venture capital,
ch of universities and other

the development of innova-
novation activity. Germany
priority to implement new

technologies through consolidated efforts of industry and scientific centers. There are
1 best clusters of high technologies in Germany. They are called "21 century Silicon
Valley" and they are located in Munich, Hamburg and Dresden. Moreover, there are
numerous industrial clusters in the country, for instance automobile clusters in
10 regions. A special German program on creation and development of biotechno-
logical clusters (www.igbf.gr) based on regional arrangement of firms is also worth
mentioning here. Industrial clusters receive financial resources from federal and local
funds (Kuzmin and Zhezhukha, 2010).

Another impressive example of a successful clustering can be the development of
Austrian economy in the last 20 years. The clustering program of this country was
elaborated by the Austrian Institute for Economic Research (www.wifo.ac.at) togeth-
er with the national research center. The following modules have been used in the
program: a system of stimulating innovation; productiveness improvement; employ-
ment increase; regulation of technological policies; consulting. Clustering was con-
trolled by an Austrian legal agency and a public consulting company, which has
branches across the state. With the help of these organizations a new infrastructure
has been created, industrial branches have been developed and clusters have been
formed. As a proof of this program being effective one can notice the rapid develop-
ment of cars construction industry in Austria (Kuzmin and Zhezhukha, 2010).

High technology clusters are also being actively created in the countries of Central
and Eastern Europe. The example of successful functioning of a high-tech cluster in
Russia is Naukograd. From 1999 till 2006 the number of firms in this cluster has grown
16 times, the sales have increased 33 times, and the level of investments has become
15 times bigger (Ivanova et al., 2008). Despite the quantitative indicators of cluster
activity, there are also qualitative results: higher quality of education due to hands-on
education at enterprises and the decrease of "brain drain" among the engineers. This
means that it is necessary to develop further different kinds of innovation infrastructure
that will interact and will facilitate innovative development of regions.

There are different models of industrial clusters in 13 regions of Ukraine
(cluster.org). However, they have a weak innovation orientation because of the lack
of cooperation with research organizations and education institutions. The majority
of clusters in Ukraine have been created unsystematically or using a foreign pattern,
without proper economic and organizational grounding.

Hmelnychchyna was the first region in Ukraine where a cluster model of eco-
nomic growth was used. It was used as a cooperation and unity of efforts of business-
men, state organizations and scholars with the aim of reviving domestic manufactur-
ing in Podillia. The cluster "Podillia. Pershyi" (www.ppngo.org) has been created
there and it still plays an important role in regional development of Ukraine. Besides,
this cluster has developed programs on housing in Khmelnytskyi region and in the
city of Khmelnytskyi for the years 2005–2015 using new technologies and the expe-
rience. Several clusters have been developed in other regions of Ukraine (Table 2).

The main things to restrain the development of domestic innovation clusters are:
the absence of legal basis, low level of interaction with education, science and man-
ufacturing, irrelevance of curriculums, underdeveloped cooperation between enter-
prises and low effectiveness of cooperation between filed associations, low level of
innovation culture between cluster members.

Table 2. The biggest cluster unities in Ukraine, authors' development based on (Zavadzka, 2012)

Cluster location	Cluster specialization
Zakarpattia	"Zakarpatskyi avtomobilnyi" – producing automobiles
Cherkasy region	"Silikonova dolyna po-ukrainsky" – green tourism and crafts
Prykarpattia	"Suzirya" – art crafts
Volyn region	Clusters in farming, tourism and recreation, education, flax growing, transport, wood processing
Rivne region	"Polissia Rokytivshchyny" – wood processing
Khmelnitskyi region	Association "Podillya Pershyi" which unites sewing, building and tourism enterprises
Lugansk region	"Luganskleginvest" – contains trade and light industries
Zaporizhzhia region	Melitopol cluster – green tourism, beekeeping and agricultural machinery
Herson region	"South gates of Ukraine" – transport and tourism
Odesa region	Transport and logistics, tourism and recreation, fishery, machine building
Crimea	Association for stable development of Sevastopol "Aura" – unites clusters like "Ekonoergo", "Baydary tur", "Vodni resursy", "Zdorovya".

More active use of cluster approach will give an opportunity to improve the integration of education, science and manufacturing, intensify innovation activity in the regions, that is why the state has to enhance the stimulation of formation of these structures. Enhancing cluster formation does not demand any kind of financial support from the state but requires tax reductions and lowering the bureaucratic barriers using the state as a member in these unities and creating state guarantees, which will all contribute to cluster development.

We argue that the mechanism of cluster formation and functioning should have a structure, which is presented in Figure 2.

Goals, principles, members, and forms of cooperation are brought together in the given mechanism. Besides, the results of cluster formations are determined.

The given mechanism confirms that for cluster development it is not enough for two members of a cluster to just cooperate among themselves: cooperation should be multilateral.

Forms of interactions contribute to the development of the following relations:

1. Management – aimed to create legal foundation and information support for clusters, intensifying the development of infrastructure, formation of simplified conditions of business registration. Civic associations can play a role of monitoring the effectiveness of management, control the commitment, and contribute to the formation of new and relevant programs.

2. Supply and sale – mutual exchange of all the resources among cluster members, based on sale, lease, rent or free use.

3. Production and cooperation – creation of innovation goods, improvement of cooperation relations between companies, an opportunity to benefit from specialization. It is important to develop relations of large- and small-sized business and to search for partners and suppliers for national and international clients.

4. Finances – special credit support from banks and other investors of innovation projects; tax reductions; mutual credit mechanisms, risk insurance; opportunities for creating mutual investment funds using some finances from project realization; mutual warranties that will contribute to a long-term interaction between cluster members.

raine, authors', 2012)

ization
automobiles
tourism and crafts
i, education, flax growing,
sing
as sewing building and tourism
ght industries
ing and agricultural machinery
ourism
tion, fishery, machine building
stopol "Aura" – unites clusters
sursy", "Zdorovya".

portunity to improve the intensify innovation activity in the relation of formation of these and any kind of financial supporting the bureaucratic barriers; state guarantees, which will

and functioning should have

tion are brought together in nations are determined. development it is not enough for selves: cooperation should be

it of the following relations: and information support for formation of simplified conlay a role of monitoring the and contribute to the forma-

ources among cluster mem-

ation goods, improvement of y to benefit from specializa-small-sized business and to ational clients.

and other investors of innova-, risk insurance; opportuni-nances from project realiza-m interaction between clus-

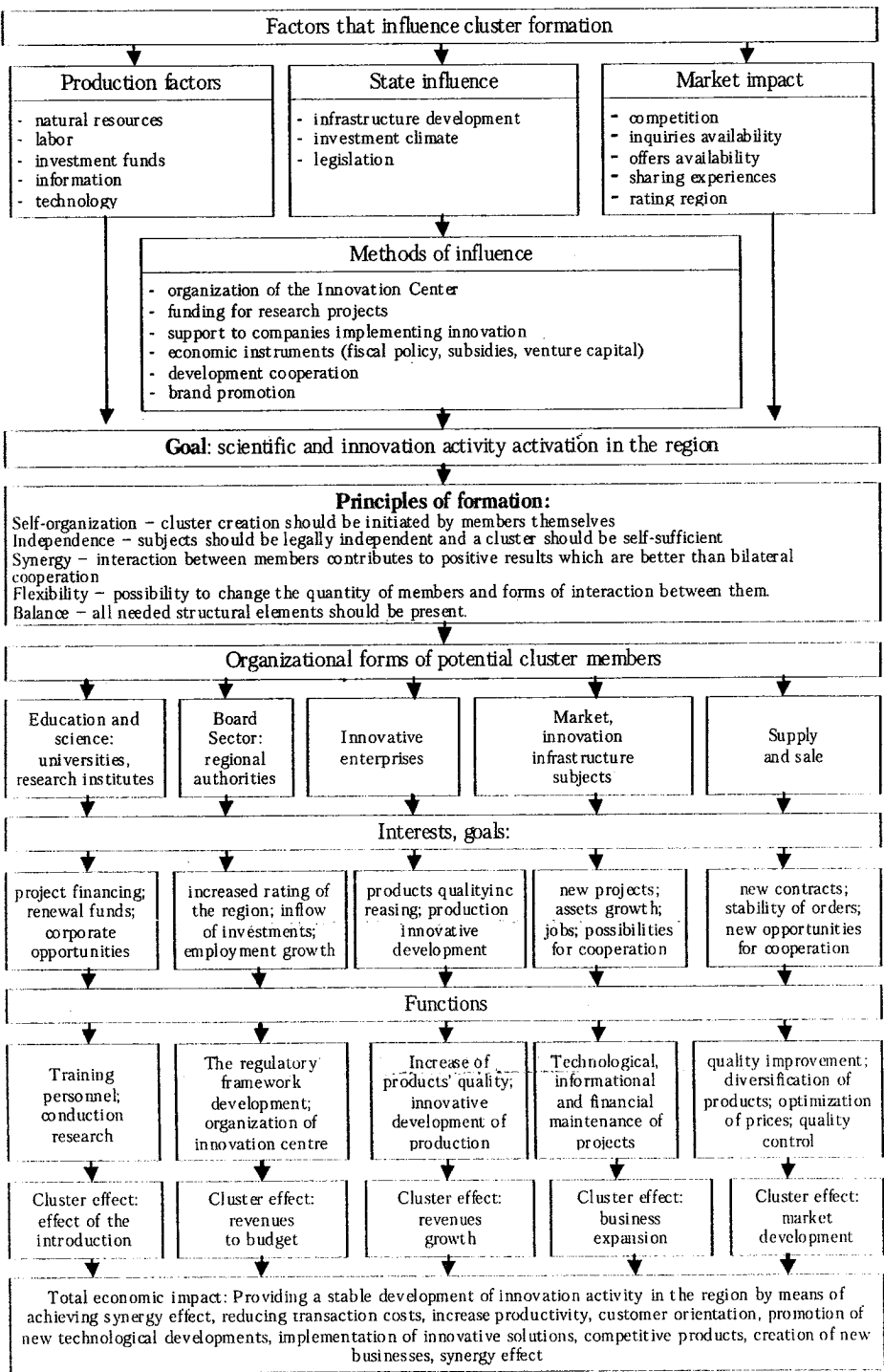

Figure 2. Mechanism of innovation cluster formation and functioning, developed by the authors

5. Education and science – relevance of education system to economic needs; specialists with relevant professional skills; research institutions participation in problem-solving to decrease the need for creating special committees in companies to do that. Students can join the project development as a part of open contest. This will improve scholarly potential of young people and will give them an opportunity to influence the areas of improvement in the production process, improve the flexibility of curriculums.

6. Information – formation of common information space in a cluster that will improve the effectiveness of communications and intellectual property rights, help to provide quality control, create unified database, internet portals, conduct special research. A part of cluster infrastructure is the coordination center which monitors and corrects information database, provides consultations and information services.

Conclusions. Clusters contribute to the development of innovation activity in the regions where they are located. This is possible because of the synergy effects when the result of networking association exceeds the sum of components. Instead of competition, regions will cooperate to reach the joint ambition. Transnational cooperation will be fruitful when technology, design and marketing are combined. These combinations offer new chances for economic and social profit: sustainable economic growth, employment, comfort, safety and care.

References:

- Анализ инновационной политики России и Украины по методологии Европейского сообщества / Н.И. Иванова, И.Г. Дежина, И.Ю. Егоров, Л.К. Пипия. – М.: ИМЭМО РАН, 2008. – 221 с.
- Білий О.І. Роль кластерів у процесі структурної перебудови економіки: перспективи для України // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2010. – №2. – С. 60–64.
- Войнаренко М.П. Концепція кластерів – шлях до відродження виробництва на регіональному рівні // Економіст. – 2000. – №1. – С. 31–34.
- Дзядук Т.В. Кластеризація як засіб підвищення конкурентоспроможності національної економіки // Економічний простір. – 2008. – №20/2. – С. 51–55.
- Завадська Д.В. Економічна кластеризація: сутність, проблеми та перспективи розвитку в Україні // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – №1. – С. 177–195.
- Заец А. Инновационные кластеры станут институциональным механизмом реализации соответствующих инновационных приоритетов, 2010 // express-release.com.
- Каніщенко Н.Г. Кластеризація як чинник конкурентоспроможності національної економіки: Автореф. дис... канд. екон. наук / КНУ. – К., 2009. – 22 с.
- Колодинский С.Б. Рационализация кластерных структур инновационного развития региона // Материалы IX Междунар. науч.-практ. конф. «Актуальные вопросы инновационной деятельности». – Симферополь, 2004. – С. 68–71.
- Кузьмін О., Жежуха В. Кластери як чинник інноваційного розвитку підприємств і територіальних утворень // Економіка України. – 2010. – №2. – С. 14–23.
- Николаев Ю.О., Жук Л.А. Структурная модель инновационного кластера / Економічний вісник Донбасу. – 2012. – №1. – С. 166–172.
- Портер М. Конкуренция. – М.: Вильямс, 2001. – 207 с.
- Посібник з кластерного розвитку. – К.: GFA, 2006. – 37 с.
- Соколенко С.І. Розвиток економіки регіонів на основі інноваційних кластерів // Інвестиційно-інноваційний розвиток економіки регіону: Матеріали четвертого з'їзду Співки економістів України та Міжнародної наук.-практ. конф. – К.: Навчальна книга – Богдан, 2010. – С. 100–116.
- Хасанов Р.Х. Синергетический эффект кластера // Проблемы современной экономики. – 2009. – №3. – С. 284–289.
- Цукерман В.А. Проблемы и возможности кластеров как метода активизации инновационного развития экономики // Материалы XIII-ой междунар. научно-практ. конф. по инновационной деятельности. – К.; Симферополь; Севастополь: 2008. – С. 290–294.

system to economic needs, institutions participation in problem committees in companies to do it of open contest. This will give them an opportunity to process, improve the flexibility

in space in a cluster that will actual property rights, help to net portals, conduct special tion center which monitors is and information services. of innovation activity in the of the synergy effects when omponents. Instead of com- ion. Transnational coopera- cetering are combined. These al profit: sustainable econo-

по методологии Европейского пия. — М.: ИМЭМО РАН, 2008.

ви економіки: перспективи для і Ради України.— 2010.— №2. —

дження виробництва на регіо-

нтоспроможності національної

еми та перспективи розвитку в 21. — С. 177–195.

льним механізмом реалізації please.com.

жності національної економіки:

новационного развития региона просы инновационной деятель-

іного розвитку підприємств і 14–23.

нного кластера / Економічний

сваційних кластерів // Інвести- ертого з'їзду Спільки економістів а — Богдан, 2010. — С. 100–116. змы современной экономики.—

да активизации инновационно- прак. конф. по инновационной 294.

- Dahmen, E.* (1950). Entrepreneurial Activity and the Development of Swedish Industry, 1919–1939. Stockholm.
- Feldman, V.P., Audretsch, D.B.* (1999). Innovation in Cities: Science based Diversity, Specialization and Localized Competition. *European Economic Review*, 43: 409–429.
- Gulati, M.* (2003). Improving efficiency of service provision — relevance of cluster approach. UNIDO — NEW DELHI, 2003, 3 December.
- Leamer, E.E.* (1984). Sources of International Comparative Advantage: Theory and Evidence. Cambridge: MIT Press. 274 p.
- Marshall, A.* (1920). Industry and Trade. 3 ed. London: Macmillan. 278 p.
- Nadvi, K.* (2006). Facing the new competition: Business associations in developing country industrial clusters. Institute of Development Studies, Brighton.
- Porter, M.* (1995). Clusters and the New Economic of Competition. *World Economy*, 76: 36.
- Verbeek, H.* (2000). Innovative Clusters. In: Den Haag. Begeleiding: Jvan Sinderen, T.J.A. Roelandt.

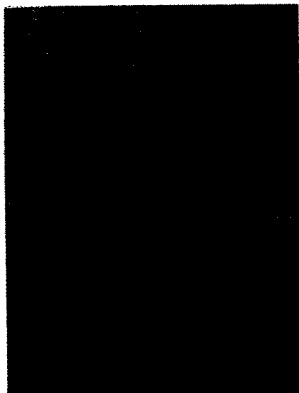
Стаття надійшла до редакції 6.08.2014.

КНИЖКОВИЙ СВІТ

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА
ПРЕСТИЖНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Україна, 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26
E-mail: book@nam.kiev.ua
тел./факс 288-94-98, 280-80-56

Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник. — К.: Національна академія управління, 2011. — 300 с. Ціна без доставки — 30 грн.

Автор: **О.І. Соскін.**

У посібнику розкриті основні положення, сутність, механізми та функції міжнародних фінансів, розвиток та сучасний стан світової валютної системи та міжнародних фінансових ринків; проаналізовані сучасні тенденції у сфері міжнародних фінансів. Посібник сформовано відповідно до вимог Болонського процесу. Видання містить комплексні тестові завдання, питання для самоконтролю, глосарій. У посібнику знайшли відображення актуальні сучасні дослідження у сфері міжнародних фінансів, матеріали фахових періодичних видань «Актуальні проблеми економіки», «Економічний часопис — XXI» та інших.

Посібник призначено для студентів та аспірантів економічних спеціальностей, а також тих, кому цікаво сформулювати власне розуміння проблематики міжнародних фінансів.

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS #12(162), 2014